

ARCHEOLOGICKÉ CENTRUM OLOMOUC

příspěvková organizace
ul. U Hradiska 42/6, 779 00 Olomouc

Zatímco rok 2014 je možno z hlediska činnosti Archeologického centra Olomouc (ACO) označit jako relativně stabilizovaný v turbulentních dobách počátku tisíciletí, rok následující, z něhož uplynulo již osm měsíců, bude možná označen za jeden z dosud nejproblematictějších.

Příčinou je nebývale velký výpadek středních a velkých archeologických výzkumů na významných stavbách regionu (dálnice, rychlostní komunikace, investiční celky, infrastruktura), ale také skutečnost, že právě rok 2014 byl posledním rokem řešení dosud běžících projektů, na nichž ACO participovalo (grantový projekt MK ČR „Výzkum historických cest severozápadní Moravy a východních Čech“; operační program VK ESF „Partnerství ve výzkumu a prezentaci archeologického kulturního dědictví“; projekt KÚ OK „Preventivní archeologie“ usměrňující činnost amatérských archeologů s detektory kovů). Snad nikdy dříve zaměstnanci ACO neslyšeli tak často, že ta či ona maličkost (o zásadních věcech ani nemluvě) se nemůže koupit, protože na ni „nejsou peníze...“

A jako by se tomuto trendu přizpůsobila i nejnovější **Ročenka 2014**, která je právě v tyto dny připravena k tisku. Obsah se jako obvykle rozmáchl od mladší doby kamenné (neolitu) až po novověk. V **prvním** odborném článku (V. Vránová) se čtenáři dozví o nálezu malé části sídelního areálu kultury s lineární keramikou u Babic u Šternberka – 500 m jižně od fotbalového hřiště. **Druhý a třetí** článek (J. Peška, A. Tajer, L. Šín) je věnován jednomu hrobu se třemi pohřbenými (dospělý a dvě děti), který byl objeven v Oseku nad Bečvou. Zemřelí byli do země uloženi někdy ve starší době bronzové, kdy mezi zdejším lidem přetrvávaly kultury nitranská a únětická. Autoři uvažují o mnoha aspektech výroby, použití a významu jednotlivých milodarů – keramiky, kovových ozdob vlasů, šídla, páru kovových jehlic a čepele dýky. Celý text je zasazen do širších evropských souvislostí. **Čtvrtý** článek (M. Kalábek a kol.) detailně popisuje další pohřebiště nitranské kultury v Senici na Hané. Zajímavé je mj. výskytem měděných, fajánsových, parohových a kostěných artefaktů. **Další** článek (M. Daňhel) poodkrývá roušku tajemství spojeného s lidskými pohřby na sídlištích z období popelnicových polí doby bronzové v lokalitách Hulín-Pravčice 1 a Pravčice 1. Některé lidské kosti byly dokonce opáleny. Podle radiokarbonového datování všechny nálezy spadají cca do 9. století př.n.l. BC. **Šestý** článek (A. Tajer) by nevznikl, kdyby nebyl v Drahanovicích odkryt hrob s jedenácti nádobami a popelem spáleného nebožtíka, který je možno datovat do starší doby železné. **Poslední** text (J. Vrána) je dokladem toho, že o překvapení není nikdy nouze. Při výkopu kanalizace v městečku Tršice bylo u farního kostela nalezeno několik novodobých lidských lebek. Z antropologické analýzy vyplynulo několik zajímavých zjištění. Např., že jeden zemřelý měl vývojovou variantu chrupu, tzv. dvojité lopatkovité řezáky. U evropské populace je to věc velmi vzácná, neboť se vyskytuje především u Asiátů a původních populací amerického kontinentu. Čtenářova fantazie nechť s touto informací naloží dle vlastního uvážení...

Doufejme, že v souvislosti s Ročenkou 2014 nebude nakonec nutno vyslovit zdrcující formuli – „nejsou peníze“.

ACO se účastní také jiného zajímavého knižního projektu... Byli jsme totiž v tomto roce postaveni před úkol vybrat několik našich nejlepších nálezů – pro krajskou publikaci. Bude se jmenovat „Svědkové starých časů. 111 unikátů ze sbírek Olomouckého kraje“ a bude na prodej již na předvánočním trhu... Nebylo lehké vybrat několik důležitých nálezů, které by splňovaly nejen kritérium hodnoty materiálu, ze kterého byly vyrobeny, ale především kritérium historické ceny. Pro názornost Vám výběr představujeme na výše uvedeném obrázku. Pokud některé z nich nepoznáváte, anebo neumíte pojmenovat, musíte si počkat na uvedenou knihu...

Mojmír Bém